Arbo-advisering en duurzaamheid + MVO

Esther Loozen
Atze Boerstra
(Stanley Kurvers)

Programma

- Introductie door Esther Loozen
- Korte inleiding over duurzaamheid+ MVO door Atze Boerstra
- Vragen en discussie over rol arbo-professional waarbij duurzaamheid, energiegebruik en MVO aan de orde komen
- Korte samenvatting workshop resultaten door Esther Loozen

De meest urgente milieuproblemen

- **Uitputting**
  - Aardolie en aardgas
  - Sommige metalen
  - ….
- **Aantasting van ecosystemen**
  - Broeikaseffect & klimaatverandering
  - Aantasting tropisch regenwoud
  - Mutagene, teratogene en carcinogene verontreinigingen
  - …
- **Aantasting van de gezondheid**
  - Fijnstof in de stad
  - Stoffen in het binnenmilieu
  - …

De strategie (trias ecologica)

1 **Voorkom onnodig gebruik**
- verminder de vraag
- denk in cascades

2 **Gebruik duurzame/vernieuwbare bronnen**
- duurzame energie: zon, wind, water, geothermie
- vernieuwbare materialen
- regenwater, zoutwater

3 **Gebruik eindige bronnen verstandig**
- hoge efficiëntie, hoge prestatie
- hergebruik en recycling

Belang van duurzame bouwmaterialen

- **Voortbestaan van mens en milieu is in gevaar**
- **50% van alle grondstoffen is direct of indirect bestemd voor de bouw**
- **Spoedige <u>uitputting</u> van wellicht onvervangbare bronnen**
- **Mens- en milieu-onvriendelijke wijze van winnen, produceren, transporteren, verwerken en slopen**

De Nieuwe Stappenstrategie

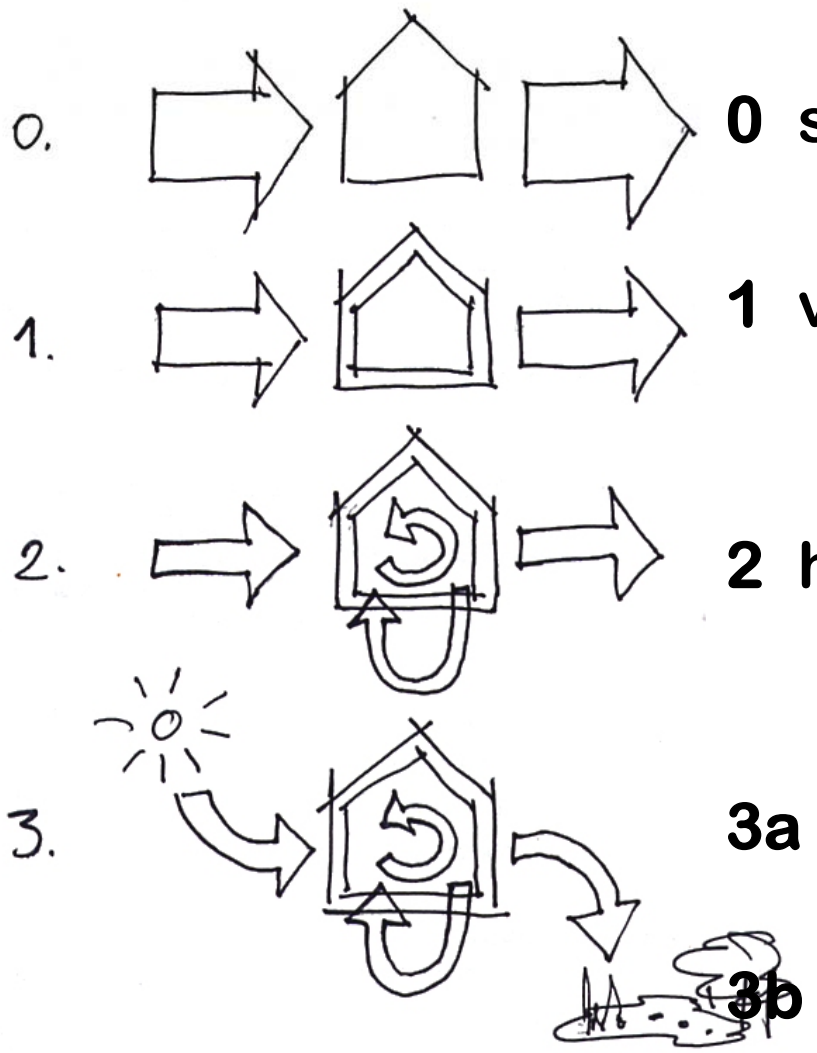

0 standaard gebouw

1 verminder de vraag

- passief, slim & bioklimatisch ontwerp

2 hergebruik afvalstromen

- afvalwarmte, -water, -materiaal

3a vul de resterende vraag duurzaam in

3b afval = voedsel

Algeheel Comfort

Link milieu prestatie – bimi prestatie gebouwen

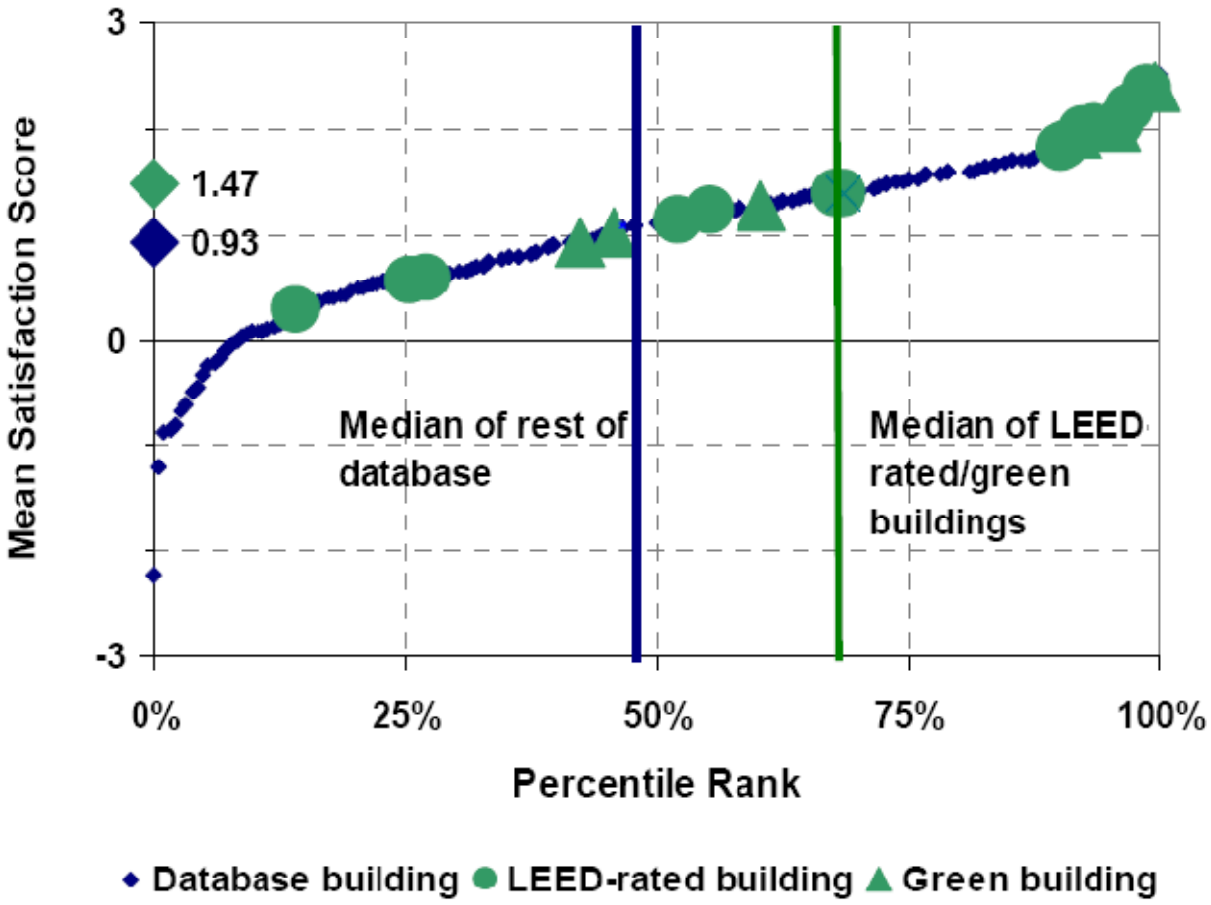

Thermisch Comfort

Duurzaam vs. gemiddeld

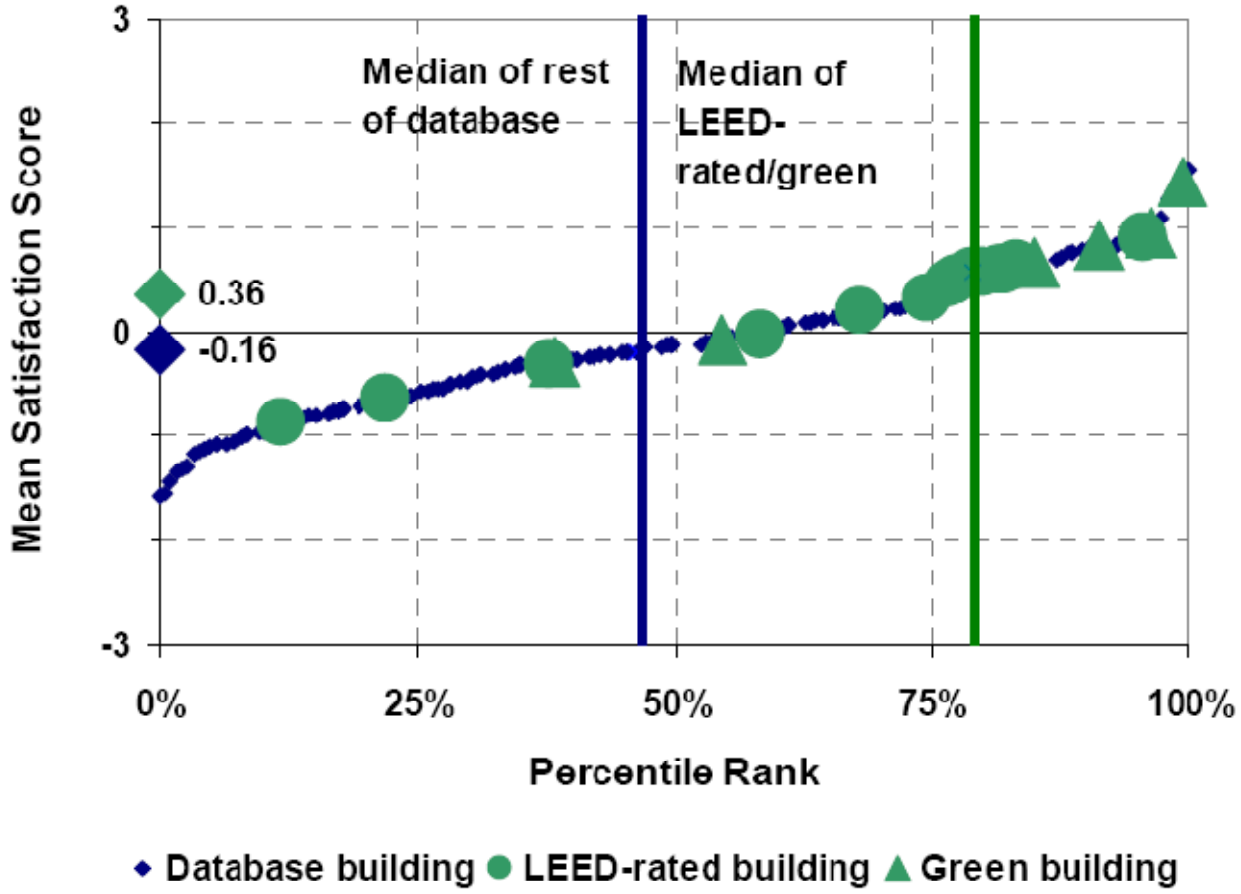

Luchtkwaliteit

Duurzaam vs. gemiddeld

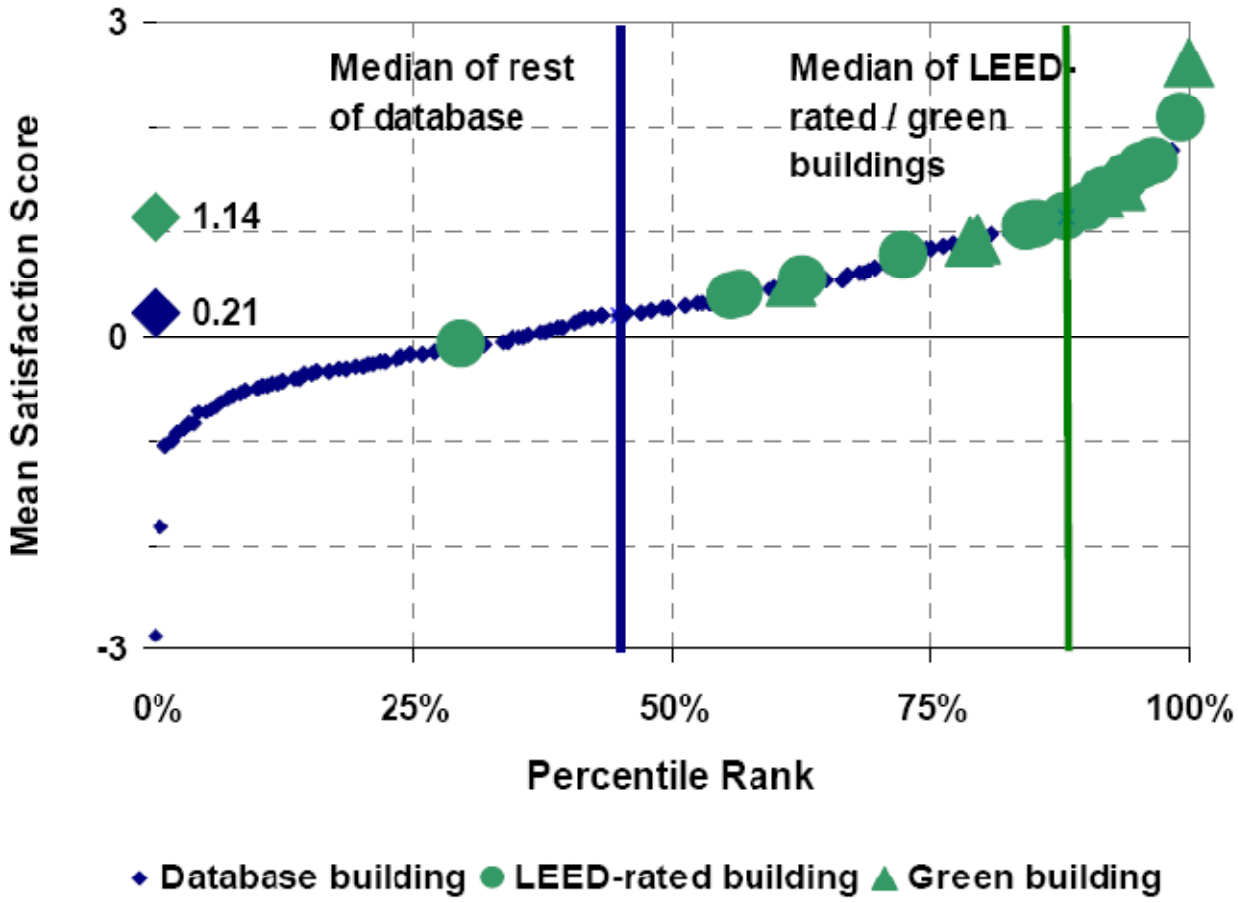

MVO: definitie

- **MVO = Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen**

- **‘MVO betekent dat bij alle bedrijfsbeslissingen niet alleen het effect op de winst telt, maar dat ook de gevolgen voor mensen binnen en buiten het bedrijf en het milieu een zwaarwegende rol spelen.’**

- **‘MVO is een proces van waardecreatie waarbij de ondernemer voortdurend streeft naar een optimale balans tussen mens, milieu en winst.’**

  (bron: MVO Nederland)

Uitgangspunten Manifest MVO Nederland

1. Bij alle bedrijfsbeslissingen streven wij naar een zorgvuldige balans tussen people, planet en profit.
2. Wij streven naar een zo klein mogelijke ecologische voetafdruk. Dit doen wij door o.a. de milieubelasting, het energiegebruik en de CO2 uitstoot zo veel als kan te reduceren, en waar mogelijk volledig schoon te produceren.
3. Wij bevorderen de vitaliteit, inzetbaarheid en ontwikkeling van onze medewerkers.
4. Wij streven in onze personeelssamenstelling naar diversiteit in geslacht, herkomst, cultuur en leeftijd.
5. Wij creeren kansen voor groepen die het op de arbeidsmarkt moeilijk hebben.
6. Wij letten bij het inkopen van producten en diensten sterk op de sociale en milieu-aspecten die bij productie, transport en gebruik een belangrijke rol spelen en maken daarover afspraken met onze leveranciers en afnemers.
7. Wij zoeken voortdurend naar nieuwe kansen op het gebied van duurzame producten en diensten.
8. Wij staan open voor samenwerking en partnerschappen en zijn bereid kennis en ervaringen actief te delen.
9. Wij leveren een bijdrage aan de leefbaarheid in de plaats of regio waarmee wij zijn verbonden.
10. Wij formuleren periodiek nieuwe MVO-doelen, geven over de vorderingen eerlijke en heldere informatie en zijn bereid hierover met belanghebbenden in overleg te treden.

Voorbeeld MVO CSU Cleaning

(gebaseerd op interview met Erwin Vos, manager CSU)

- **‘MVO uit zich o.a. in goed zorgen voor je medewerkers’**
- **‘Wij zijn ISO 14001 gecertificeerd’**
- **‘Ook leveren we extra inspanningen op het gebied van goede arbeidsomstandigheden, scholing en veiligheid’**
- **‘Wat o.a. resulteert in tevreden medewerkers en het laagste ziekteverzuim in de sector’**
- **‘We stimuleren ontwikkeling medewerkers, o.a. middel interne campagne lezen en schrijven’**
- **‘Medewerkers worden getraind op herkennen mogelijkheden voor water- en energiebesparing bij opdrachtgevers’**

(bron: brochure ‘Als u zaken doet met de overheid… ’)

Afbakening MVO - duurzaamheid

MVO

Milieu / duurzaamheid

- energiegebruik
- watergebruik
- materiaalgebruik
- verontreiniging water
- verontreiniging lucht
- materiaal gebruik
- afval
- aantasting natuur
- .....

Mens / sociale aspecten

- arbeidsomstandigheden direct
- arbo indirect (bv lage lonen landen)
- mensenrechten
- kinderarbeid
- persoonlijke ontwikkeling medewerkers
- stimuleren werkgelegenheid
- versterking eigen buurt / regio
- .....

MVO: meer informatie

- www.mvonederland.nl
- www.mvonederland.nl/duurzaaminkopendooroverheden
- www.marktplaatsduurzaaminkopen.nl
- www.senternovem.nl/duurzaaminkopen
- www.ser.nl: rapport 'De winst van waarden' en rapport 'Internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen'
- Diverse OESO richtlijnen
- Diverse ILO normen

Discussie

1.A Moet je je als arbo-professional uberhaupt bezig houden met duurzaamheid en MVO?

1.B Waar liggen de grenzen van je verantwoordelijkheden?

Discussie

2.A Hoe kun je duurzaamheid / MVO handen en voeten geven in je dagelijkse werk?

2.B Eigen voorbeelden?

Discussie

3.A Denk je als arbo-adviseur bij je adviezen ook aan effecten op energiegebruik? Op welke manier?

3.B Wat als arbo & duurzaamheid slecht te combineren is? Bv. energiezuinig ventilatiesystteem dat 'ongezond' is?

3.C En hoe zit het met andere milieueffecten (bv. watergebruik, buitenluchtverontreiniging)?

Discussie

4.A Hoe kun je sociale MVO aspecten meenemen bij je adviezen (bv. effect maatregel op kinderarbeid, persoonlijke ontwikkeling uitvoerders, stimulering lokale economie).

4.B Ken je tools/instrumenten om de MVO / sociale aspecten zichtbaar te maken?

Discussie

5.A Is het tijd voor het opstellen van een NVvA MVO/duurzaamheidsparagraaf?

5.B Zo ja, hoe zou die er ongeveer uit moeten zien?